

EXPUNERE DE MOTIVE

În prezent, urmare a politicilor defectuoase din sistemul educațional, România a rămas în anii 2024–2025 pe primul loc în UE la părăsirea timpurie a școlii, cu circa 16,8% dintre tinerii de 18–24 de ani ieșind prematur din educație, potrivit datelor Eurostat prelucrate de Edupedu¹.

În același timp, începutul anului școlar 2025 a fost marcat de proteste masive ale cadrelor didactice împotriva restructurării școlilor și creșterii sarcinii didactice, fapt care a semnalat riscurile luării unor decizii administrative în baza aplicării mecanice a unor criterii cantitative, fără evaluări de impact asupra accesului la educație al copiilor din comunitățile vulnerabile².

Aceste probleme din educație sunt cauzate și de deficitul de profesori din sistem, mai ales în disciplinele „STEM”, abreviate ca „ȘTIAM” în anexa Legii nr. 198/2023, situație ce afectează direct calitatea și distribuția ofertei educaționale³.

Totodată, în învățământul preuniversitar, aproape 44.600 de posturi au fost acoperite de suplینitori în 2023–2024, indicator al unei presiuni structurale care se amplifică în mediul rural și în zonele izolate⁴.

În privința normei didactice din învățământul universitar, s-a arătat în mod constant faptul că intervențiile asupra legislației specifice au generat mai mult confuzii în aplicarea legii decât au oferit clarificări, ceea ce a condus la practici neunitare la nivel de universități⁵, afirmațiile efectuate în spațiul public de însuși ministrul educației demonstrând că nici la nivel de minister modificările nu au fost înțelese⁶, iar, din cauza acestor norme neclare, senatele universitare au procedat la „ajustarea” ponderilor între activitățile didactice într-o manieră arbitrară, cu consecințe negative asupra personalului didactic și, indirect, asupra actului de educație.

¹<https://www.edupedu.ro/romania-pe-primul-loc-in-ue-la-parasirea-timpurie-a-scolii-si-in-2024-la-fel-ca-in-ultimii-4-ani-aproape-17-dintre-tinerii-romani-cu-varste-intre-18-si-24-de-ani-absolvisera-cel-mult-gimnaziul/>

²<https://www.rfi.fr/ro/rom%C3%A2nia/20250908-protest-%C3%AEn-prima-zi-de-%C8%99coal%C4%83-pestre-10-000-de-cadre-didactice-au-mers-%C3%AEn-mar%C8%99-din-pla%C8%9Ba-victoriei-spre-cotroceni-foto>

³<https://www.edupedu.ro/romania-inregistreaza-deficit-de-profesori-calificati-la-matematica-stiinta-educatie-fizica-arte-si-alte-materii-raport-international/>

⁴<https://www.digi24.ro/stiri/actualitate/educatie/lipsa-cadrelor-didactice-este-aproape-generalizata-in-ue-24-de-tari-din-27-inclusiv-romania-lata-care-sunt-motivele-2911583>

⁵<https://www.edupedu.ro/oficial-norma-didactica-pentru-profesorii-din-universitati-nu-creste-obligatoriu-prin-legea-bolojan-ci-doar-pentru-cadrele-didactice-din-preuniversitar/>

⁶<https://www.edupedu.ro/ministrul-daniel-david-sustine-ca-si-in-universitar-s-a-marit-norma-didactica-tot-cu-doua-ore-legea-bolojan-creste-doar-limita-maxima-pentru-norma-didactica-in-invatamantul-superi/>

ROMANIA

Cu privire la soluțiile propuse, în ceea ce privește art. I, după cum am arătat, practica a evocat că aplicarea automată a criteriilor privind numărul de beneficiari primari a condus la propuneri de comasare sau desființare a unor școli din localități cu distanțe mari până la cea mai apropiată unitate școlară, fără alternativă realistă de transport și fără analiză a consecințelor asupra frecvenței și a rezultatelor școlare.

Introducerea alin. (7¹) la art. 16 din Legea nr. 198/2023 înlătură utilizarea exclusivă a criteriului numeric pentru aceste situații și blochează extinderea mecanică a dispozițiilor alin. (6) la comunități vulnerabile.

Noul alin. (7²) condiționează orice decizie de reorganizare sau desființare de o evaluare de impact educațional, social și economic, cu parametri explicit indicați în textul legii: distanța până la cea mai apropiată unitate, infrastructura de transport, condițiile socioeconomice locale și specificul geografic, toate raportate la interesul superior al copilului și al elevului.

Efectul urmărit este menținerea serviciilor educaționale de proximitate acolo unde închiderea ar produce costuri de acces disproporționate și risc crescut de părăsire timpurie a școlii. Mecanismul propus este unul operațional: autoritățile educaționale locale și județene vor fundamenta decizia pe o analiză documentată, verificabilă, evitând deciziile bazate pe simple cote de înscriși.

Cu privire la art. II, cadrul actual a permis interpretări divergente ale competențelor senatului universitar asupra normei didactice, inclusiv stabilirea unor echivalări neprevăzute în lege.

Modificarea alin. (20) al art. 211 delimitează clar rolul de organizare a aplicării legii, fără posibilitatea depășirii limitelor stabilite la alin. (7)–(9) și fără instituirea de echivalări paralele, fapt care face necesară și abrogarea alin. (26).

Art. III propune intervenții țintite în Legea-cadru nr. 153/2017, după cum urmează:

Alineatul (2²) instituie o majorare de 25% aplicată tarifului orar aferent salariului de bază pentru orele efectuate peste norma didactică legală, inclusiv în regim de plată cu ora ori cumul. Măsura oferă o compensație clară pentru munca suplimentară și creează un instrument transparent de acoperire a vârfurilor de sarcină.

Alineatul (2³) introduce un spor de 10% pentru cadrele didactice care predau discipline din domeniile ȘTIAM, astfel cum sunt definite la pct. 54 din Anexa Legii nr. 198/2023. Rațiunea este stimularea ofertei reale de predare în domenii cu deficit de personal și cu relevanță directă pentru competitivitatea economică, cercetare și inovare.

ROMANIA

Alineatul (2⁴) instituie o indemnizație de instalare de 15.000 lei/an, pe o durată de 3 ani consecutivi, pentru personalul didactic care ocupă pentru prima dată, prin concurs, un post în localități rurale izolate sau defavorizate. Plata acesteia se face proporțional cu timpul efectiv lucrat, iar restituirea sumelor aferente anilor neefectuați se realizează în cazul încetării raporturilor de muncă din inițiativa beneficiarului înainte de împlinirea termenului. Măsura vizează atragerea și stabilizarea personalului calificat în zonele cu cea mai acută lipsă de resursă umană, reducând fluctuația și asigurând continuitatea procesului educațional.

Efectele așteptate sunt concrete și măsurabile. În preuniversitar, menținerea unităților de învățământ în comunitățile izolate reduce distanța parcursă zilnic de elevi, îmbunătățește frecvența și scade riscul de abandon. În universitar, uniformizarea echivalărilor elimină diferențele nejustificate de încărcare didactică între instituții și clarifică așteptările privind proiectarea programelor. Totodată, creșterile salariale propuse cresc atractivitatea predării aferente materiilor ȘTIAM și a posturilor din mediul rural izolat, asigurând acoperirea normelor acolo unde recrutarea este dificilă.

Vă solicit să observați că inițiativa legislativă propusă oferă soluții precise la probleme identificate în practică, al căror scop este, într-un final, creșterea calității actului educațional, motiv pentru care vă solicit sprijinul în adoptarea acestei propuneri de act normativ.

Inițiator,

Deputat Silviu-Octavian Gurlui

LISTA

Susținătorilor propunerii legislative – Lege pentru completarea Legii învățământului preuniversitar nr. 198/2023, pentru modificarea și completarea Legii învățământului superior nr. 199/2023 și pentru completarea Legii-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice

Nr.	Numele și prenumele	Grupul parlamentar	Semnătura
1	PETRIȘOR-GABRIEL PEIU	AUR	
2	Andrei Dîrlău	AUR	
3	Petre George Cereș	AUR	
4	MEGHI CORNELIU	AUR	
5	VLAHU NICOLAE	AUR	
6	PAUCEAN FERNANDES LUMINIȚA	AUR	
7	Sanda Mircea-Tonut	AUR	
8.	Silviu Gălbăn	AUR	
9.	POTEA VASILIA	AUR	
10	DANIELA- STEFANESCU	AUR	
11	VERGILIU VLĂD	AUR	
12	Bărcari Dorinel	AUR	
13	Stela Miculescu	AUR	

LISTA

Susținătorilor propunerii legislative - Lege pentru completarea Legii învățământului preuniversitar nr. 198/2023, pentru modificarea și completarea Legii învățământului superior nr. 199/2023 și pentru completarea Legii-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice

Nr.	Numele și prenumele	Grupul parlamentar	Semnătura
14.	CONSTANȚIN MĂCUȚĂ	AUR	
15.	SÎRBOȘ EUGEN	AUR	
16.	PLĂEȘU LAURENȚIU	AUR	
17.	VASILE MARIAN	AUR	
18.	LĂVRÎC SORIN	AUR	
19.	STAN DUȘITREU	AUR	
20.	Stoica Ciprian-Titi	AUR	
21.	Jacob Ciprian	AUR	
22.	Roman Marius - Valentin	AUR	
23.	VĂRITU CRISTIAN	AUR	
24.	Parasca Teofil	AUR	
25.	COTACHE CHERNIP	AUR	
26.	Geamărnă Ștefan	AUR	

LISTA

Susținătorilor propunerii legislative – Lege pentru completarea Legii învățământului preuniversitar nr. 198/2023, pentru modificarea și completarea Legii învățământului superior nr. 199/2023 și pentru completarea Legii-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice

Nr.	Numele și prenumele	Grupul parlamentar	Semnătura
1.	KOLER EDUARD	AUR	
2.	GHEORGHE IONEL	AUR	
3.	LUCIAN MUSTĂ	AUR	
4.	FILEA STIU	AUR	
5.	SORIN MUNCACU	AUR	
6.	Constantinescu Andrei Claudiu	AUR	
7.	BASCA VALENTIN	AUR	
8.	SORIN CORNEA	AUR	
9.	MICLĂU SAMUEL - MIRIL	AUR	
10.	GROBU VERONICA	AUR	
11.	GURLIU SILVIU - OCTAVIAN	AUR	
12.	VASILE GEORGE	AUR	
13.	VULPOIU DOREL	AUR	

LISTA

Susținătorilor propunerii legislative – Lege pentru completarea Legii învățământului preuniversitar nr. 198/2023, pentru modificarea și completarea Legii învățământului superior nr. 199/2023 și pentru completarea Legii-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice

Nr.	Numele și prenumele	Grupul parlamentar	Semnătura
14.	ARIAANA-ELENA CIRLIGEANU	A.U.R.	
15.	SERBAN GIANINA	AUR	
16.	SIMION GEORGE NICOLAE	AUR	
17.	PASCARIU MIMAI-COSMIN	AUR	
18.	ADRIAN IAN	AUR	
19.	PUSCASU PETRE	AUR	
20.	HRISTU COSMIN	AUR	
21.	Priesu Ionel	AUR	
22.	COLESA IULIA-ALINA	AUR	
23.	Munteanu Naleriu	AUR	
24.	CALINE GHE MATIAS	AUR	
25.	LOVIN RAMONA	AUR	
26.	LAURA GHERASIU	AUR	

LISTA

Suținătorilor propunerii legislative - Lege pentru completarea Legii învățământului preuniversitar nr. 198/2023, pentru modificarea și completarea Legii învățământului superior nr. 199/2023 și pentru completarea Legii-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice

Nr.	Numele și prenumele	Grupul parlamentar	Semnătura
27.	IAGAR MONICA	AUR	
28.	BIRO DANIEL-RĂZVAN	AUR	
29.	BORDIAN ALEXANDRU	AUR	
30.	AVRĂMESCU ȘTEFĂNIȚĂ - ALIN	AUR	
31.	Voloscu Florin Bogdan	AUR	
32.	Buternea Cristina - Iulian	AUR	
33.	PĂNESCU SILVIU-TITUS	AUR	
34.	Tamara Dan	AUR	
35.	NEGOESCU MIHAI BOGDAN	AUR	
36.	AUMIRIKHA MITREA	AUR	
37.	DASCĂLU CRISTINA EMANUELA	AUR	
38.	LIDIA VADIM TUDOR	AUR	
39.	IOSUB COSMIN TEODOR	AUR	